

Idén is kiosztották Érd díjait

1848-ra emlékezett a város

Az 1848-as forradalom és szabadságharc 163. évfordulójára emlékezett a város múlt kedden a Duna utcai emlékműnél és a Szepes Gyula Művelődési Központban. Az ünnepségen beszédet mondott nemcsak Érd, hanem Lubaczów polgármestere is, valamint Sepsei Csaba, Szabadka képviselő-testületének alelnöke is. Hagyományosan március 15-én adták át a város díjait, kitüntéseit.

A Buda Folk Band műsora zárta az ünnepi programot

Érd városa idén is megemlékezett az 1848-as forradalom és szabadságharc hőseiről és mártírjairól. Az ünnepség a Duna utcai '48-as emlékműnél kezdődött, délelőtt fél tízkor: a Himnuszt követően *F. Nagy Erika* színművész szavalta el Reviczky Gyula: Petőfi él című versét, majd a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola Kicsinyek Kórusa verbunkosokat adott elő. Ezt követően a város vezetői, *dr. Aradszki András* országgyűlési képviselő, a pártok, városi intézmények, civil szervezetek, iskolák képviselői és magánemberek helyezték el koszorúikat, virágaikat az emlékmű talapzatánál.

Az ünnepség 11 órakor a Szepes Gyula Művelődési Központban folytatódott.

T. Mészáros András polgármester beszédében a forradalom és szabadságharc történelmi háttérét, előzményeit vázolta, hangsúlyozva: a magyarok azért tudtak másfél éven át eredményesen szembeállni egy nagyhatalommal, mert együtt küzdött „a költő, a nyomdász, az ágyúöntő. A szerb, a horvát, az örmény, a német és a magyar származású tábornok, a főúr, a jogász, aki majd újabb 19 év elteltével kiegyezésre kényszeríti az uralkodót, és a parasztság, a mesteremberek és a diákok, az ifjak és a vének. Magyarként, európaiként, szabad emberként”.

– 1848 forradalma és szabadságharca önbecsülést adott népünknek. Kitorolhatetlenül belénk ivódott a szabadság és a függetlenség. 1848-at, a forradalmat, a függetlenséget nem lehet elvenni tőlünk, mert nélküle olyanok volnánk, mint Franciaország 1791, vagy az Egyesült Államok az 1776-os Függetlenségi Nyilatkozat nélkül: értelmetlenülenné válna történelmünk, és így a jelenünk is. A magyarságnak azonban 1848 okán is helye van a világ szabad népei között, s nem is az utolsó helyen. 1848 a magyarság anyakönyvének egyik legfontosabb bejegyzése. Máig hatóan arra buzdít, hogy összefogással, együttes erővel sikeresen tudjuk kezünkbe venni hazánk sorsát – zárta szavait T. Mészáros András.

Az ünnepi megemlékezésen részt vett Érd testvérvárosa, Lubaczów küldöttsége is. *Maria Magon* polgármester beszédében – amit *Sebestyenné Majchrowska Ewa* tolmácsolt

– kitért a magyarok és lengyelek számára egyformán fontos, közös értékekre.

– Mi, lengyelek, pontosan tudjuk, mit jelent a szabadság és a függetlenség, hiszen több mint száz éven keresztül harcoltunk érte. Ugyanaz volt az ellenségünk, és ugyanaz a vágyunk – bár más nyelven beszélünk, és más kultúrában élünk, mint a magyarok, jól megértjük és tiszteljük egymást. Nagyon sok érték köti össze a két nemzetet – függetlenségi vágy, hősök, barátság, tisztelet, szabadság és segítségnyújtás a nehéz pillanatokban. Kívánom, hogy nemzeti zászlójuk lobogjon mindig büszkén a magasban, a magyar nemzet pedig éljen szabad és független országban – zárta beszédét Maria Magon, aki köszönetet mondott azért, hogy részt vehetett nemzeti ünnepünkön.

Dr. Sepsei Csaba, Érd másik testvérvárosa, Szabadka képviselő-testületének alelnöke szintén részt vett és felszólalt a megemlékezésen. Mint mondta, néhány éve március 15. – augusztus 20. és október 23. mellett – a délvidéki magyarság hivatalos ünnepe is; idén pedig ez a dátum még sokkal többet jelent, mint egyébkor, ugyanis ezen a napon teszik le az esküt azok a délvidéki magyarok, akik januárban megkérték a magyar állampolgárságot.

A díjakat T. Mészáros András polgármester adta át

– Nem lehet elmondani, hogy ez mit jelent nekünk, határon túli magyaroknak. Végre valóban magyaroknak érezhetik magukat azok, akik mindig is azok voltak, hiszen sose mondtak le az állampolgárságukról, hanem elvették tőlük. Most visszakaptuk azt, ami megillet minket. 1990-ben, amikor először szerveződhetett meg a

magyarság 1944 óta, az első között alakult meg a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége, amely már akkor megfogalmazta a három legfontosabb pontot: autonómiát, kettős állampolgárságot és szavatolt helyeket a parlamentbe. Nyilvánosan 1997-ben az akkor megalakult Vajdasági Magyar Demokrata Párt – amelynek alelnöke vagyok – mondta ki a Kárpát-medencében: a határon túli magyaroknak jár a kettős állampolgárság. Ez most, tizenhárom évvel később megvalósult. Száz nap alatt közel ötvenezren igényelték a kettős állampolgárságot, és nagyon remélem, hogy többségük meg is kapja. Ez nem jelenti azt, hogy mindjárt háromszázezer délvidéki munkavállaló özönl el Magyarországot – többségünk a szülőföldjén szeretne boldogulni, magyarként – hangsúlyozta Sepsei Csaba.

F. Nagy Erika szavalata után T. Mészáros András átadta Érd város díjait.

Az Érd Városáért Kitüntetést – ami azoknak adományozható, akik a város fejlesztésében, a társadalmi, szociális, kulturális és gazdasági élet bármely területén kiemelkedően hasznos munkát végeztek, és ennek révén a város értékeit növelő, maradandó eredményeket értek el – 2011-ben *Pokorny Ferenc* helytörténeti kutatónak adományozta a közgyűlés.

Pokorni Ferenc megalakulása óta tagja a Városszépítő és Honismereti Egyesületnek, kezdeményezésére épült meg Érd a II. világháború áldozatainak emlékműve, és könyvben dolgozta fel a II. világháború érdi történetét, összegyűjtve nemcsak a hősi halált halt érdi katonák, de az elhurcolt, hadifogolytáborokban életüket vesztt embekek adatait is. Összeállította a deportáltak, munkaszolgálatosok, a civil áldozatok névsorát is. Kutatómunkájának köszönhetően a Hadtörténeti Intézet anyaga is gazdagodott.

Az Érdi Tudományos Díjat – ami azoknak adományozható, akik a tudományágak valamelyikében kimagasló teljesítményt nyújtottak, és hozzájárultak Érd hírnevének öregbítéséhez – a közgyűlés *Dr. Fazekas Tibornak*, a hamburgi egyetem finnugor tanszéke lektorának adományozta.

Dr. Fazekas Tiborc a székelység nyelvének történetisége, nyelvhasználatának érdekességei, azok megőrzése érdekében végzett munkái mellett tevékenyen ápolja kapcsolatait Érddel, tagja több jelentős hazai és határon túli társaságnak, intézetnek. A díjra régi iskolája, a Vörösmarty Mihály Gimnázium Baráti Kör Egyesülete terjesztette fel.

Érd Város Életmű Díját – ami annak adományozható, akinek több évtizeden át végzett kimagasló közösségi, tudományos, művészeti, kulturális életműve példaként állítható a város közössége elé – 2011-ben *Palcsó Sándor* operaénekes vehette át.

Palcsó Sándor egyike a leggazdagabb repertoárral rendelkező karakterénekeseinknek – a Magyar Rádió hangtárában több mint 140 opera, operett, daljáték, kamarazene, mesejáték, népdal, hangverseny-közvetítés található, amelyben szerepelt, a televízió Zenés Színházában pedig tizenöt filmet készített 1964–1991 között. Európa-szeri vendégszerepelt, kétszeres Liszt-díjas, Erdemes és Kiváló Művész, a Magyar Köztársasági

Érdemrend középkeresztjének és tisztikeresztjének birtokosa.

A város legnagyobb elismerését, az Érd Város Díszpolgára címet – ami annak adományozható, aki valamely kiemelkedően jelentős munkájával, tevékenységével vagy egész életművével mind a városban, mind országosan vagy nemzetközi viszonylatban általános elismerést szerzett, hozzájárulva ezzel Érd város tekintélyének növeléséhez – a közgyűlés *Dr. Romics László* professzornak adományozta.

Dr. Romics László évekig az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet belgyógyász főorvosaként, egyben főigazgató-helyettesként dolgozott, ezt követte a SOTE III. számú Belgyógyászati Klinikája, amelynek 2001-ig igazgatója volt. Ezt követően a Kútvolgyi Klinikai Tömböt igazgatta 2006-ig. Jelenleg professor emeritus. 1995-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, 2002-től rendes tagja. 2005-től az MTA Orvosi Tudományok Osztályának elnöke. Több, mint 170 közleménye jelent meg, ezek kétharmada idegen nyelven. Írt monográfiát, könyvrészletet. Több folyóirat szerkesztőbizottságának munkatársa, szakmai kitüntetéseinek száma rendkívül nagy. Klinikaiigazgatóként, rektorként sokat tett Érd egészségügyi ellátásáért, neki köszönhető, hogy az érdieknek nem kell Kerepestarcára utazniuk, ha kórházi ellátásra van szükségük. A díszpolgári címet áldozatos és nagy elhivatottsággal végzett munkájáért adományozta számára a közgyűlés.

A városi díjak átadását követően a Buda Folk Band műsora zárta az ünnepi programot; a városi fiatalokból álló népzenei együttes hol szomorkás, hol vidám, fennkölt hangulatot varázsolt a Szepes Gyula Művelődési Házban összegyűltak szívébe.

Ádám Katalin

A szerkesztő jegyzete

Pontok és vonalak

Nem, nem az ismert „Pont, pont, vesszőcske...” kezdetű gyerek mondóka felnőttösített változata fog itt következni, másfajta pontok és vonalak kerülnek naponta elénk, amelyekről érdemes szót ejteni. Kezdvé az első csoporttal: a sokszínű magyar nyelvben a pont – jóllehet, nem régi, magyar eredetű kifejezés – rengeteg jelentést kapott az évek során, és kap mostanában is. Lehet írásjel, amelyet a leírt gondolat, a mondat végére teszünk, lehet valamilyen vetélkedésben, sportban a teljesítmény mértékegysége, előfordulhat például a „pontosan” szó rövidítéseként (pont rád gondoltam...). Befurakodott a szleng-szavak közé is: az „igazad van” kifejezés helyett gyakran az hangzik el: „nálad a pont”. Ezeken kívül még számtalan változattal találkozhatunk. Közéjük tartozik például az álláspont, a nézőpont, a szempont – hogy csak az ismertebb közéleti előfordulásokat említssem. Ezek némelyikét az országos, vagy akár a helyi közélet egyik-másik szereplője magára veszi, hordja, szerepel vele a nyilvánosság előtt, és ez tulajdonképpen rendjén is van. Nem baj, sőt, hasznos, ha közszereplőkről tudjuk, hogy fontos ügyekben mi az álláspontjuk, milyenek a véleményalkotási szempontjaik, nézőpontjuk ismeretében miben lehet rájuk számítani.

A gond akkor van, ha a közszereplő váltogatja az álláspontját, mondjuk olyan gyakorisággal, mint más a fehéreneműjét. Egy darabig képvisel valamilyen nézetrendszert, lengeti az adott csapat zászlaját, aztán mikor látja, hogy ott nem arat különösebb sikert, gyorsan áttér egy másikra, harmadikra, negyedikre. Végül aztán, mikor mindegyik társulattól kiszorul, több, hasonló kiszorulóval

együtt megalakítja a csapaton kívüliek csapatát. A külső szemlélő pedig, ha döntenie kell – nemcsak választáskor, hanem egyéb, döntéshozatali helyzetekben is – törheti a fejét: hol is áll, milyen álláspontot is képvisel most éppen Y vagy Z? Ilyenkor segíthet a címben említett másik geometriai elem, a vonal. Eltekinthetünk ugyanis véleményalkotáskor az éppen aktuális pártzászló vagy egyesületi mez színétől, emblémájától, ha nem a hangoztatott szöveg, hanem a mögötte húzódó cselekedetek alapján döntünk. Ha a „tett valamit a közösségért, vagy nem tett” mérce alapján húzunk választóvonalat.

Nem nehéz feladat ez, némi emlékezőtehetség szükséges hozzá, és máris tisztábban láthatunk. A választóvonal egyik oldalán csoportosulhatnak a szószátyár hazudozók, az alapítatlanul ígérgetők, a népszerűség-vesztésüket, hatalomból kiszorulásukat nehezen viselő, a törvénytelen eszközöket is igénybe vevők, az interneten fenyegetőzők, a notórius feljelentők, az érvek helyett alpári kifejezéseket alkalmazók – a másik oldalon pedig a cselekvők. Akik természetesen korántsem hibátlanok, de mindenesetre tenni akarnak és dolgoznak is a közösségért. Érvényes ez a választóvonal helyi, regionális viszonyok között és országos szinten egyaránt – sőt, újabban határainkon kívüli színtereken is helyet kapnak hasonló eszközöket alkalmazó színjátékok.

Érdemes tehát gondosan meghúzni ezeket a vonalakat, és akkor azt is jobban látjuk: most éppen hol vannak a pontok.

Ádám Katalin

Kivirul

feltörték a földből a tulipánok leveltörzsei. Tovább szemlélődve veszem észre, hogy az előbb említett málnabokrokon itt-ott előtolakodnak a rügy- és bimbókezdemények. Egy, helyesebben három szóval jelezve: rövidesen kivirul kertünk és közelünkben az egész természet.

A kerti séta után betérve a házba, bekapcsolom a rádiót. A híreket hallgatva, megnyugvással veszem tudomásul, hogy hazai közéletünk is mint ha kivirulna. Jól esik ugyanis hallani a megújuló állampolgárságról szóló híreket és tudósításokat. Az évszázadok óta a Kárpátokon túl élő csángóknak a budai várban történt eskütelére gondolok, amikor is ünnepélyes keretek közt vették át a magyar állampolgárságról szóló és azt bizonysító okmányt, a Magyar Állampolgári Oklevelet! Aztán sorra hallani Erdély több városában, településén, így Csíkszeredán, Kolozsvárott lezajló hasonló ünnepségeket. Utóbbi helyen tette le esküjét és vette át többedmagával *Tőkés László* is a magyar állampolgársági bizonyítványát. Ő több mint két évtizede vesz részt a magyar, a román és az európai közéletben. Tisztségeinek számát hirtelenjében fel sem tudom itt sorolni. Ám rövid nyilatkoztásban is utalt a magyar közélet sorsfordító változásaira, kiemelve, hogy az új állampolgársági

törvény ama december ötödiki népszavazás szígyénét elsöpörte az új politikai irányzat kedvező áramlata.

A márciusi ünnepségeken, több szómonk beszélt a Magyar Alkotmányról. A kormány, mint köztudott, névtelenül kérte a lakosság beleszólását ebbe a nemzet sorsát hosszú időre meghatározó törvénybe. Magam is megtettem észrevételeimet, megadva a hitem szerinti legjobb választakat. A mindenre kiterjedő figyelemmel elkészített Alkotmányról az Országgyűlésnek van joga határozni. Sajnálatos, hogy az ellenzéki pártok vezetői nem vették figyelembe a reájük szavazók akaratát. A bizottságok munkájából kivonták magukat és sértdörtöten félrevonulva siratják a Rákosi idejében készült 49-es és a rendszerváltás évében (1989) született, azóta társadalmilag is elavult Alkotmányt.

Jó érzés tudni, hogy mind a természetben, mind a társadalomban a hajnal közeledtének fénye-melege veszi át az uralmat. Mostantól pedig – *Orbán Viktor* szavaival – minden magyarnak illik tudnia: az 1848/49-es szabadságharcot azért vívtuk, mert megelégtünk a Bécsből jött parancsokat. Következőként, 1956-ot azért vívtuk, mert betelt a pohár: nem akarta népünk teljesíteni Moszkva parancsait. Végeztül: Brüsszeltől a tanácsait igen, de parancsait nem fogadjuk el.

Nekünk, magyaroknak évezredeken át tartásunk volt. Miért változtatnánk ezen éppen most?

Bíró András